

Robert Poskart

Uniwersytet Opolski

USŁUGI BANKOWE ZWIĄZANE Z TRANSFEREM W OBROTCIE PRYWATNYM ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z ZAGRANICY DO POLSKI

Streszczenie: W niniejszym artykule przedstawiono problematykę transferu środków pieniężnych z pracy za granicą w obrocie prywatnym, dotyczącą polskiej emigracji zarobkowej. Omówiono wielkość emigracji zarobkowej i związane z nią transfery dochodów do Polski, a skoncentrowano się na prezentacji usług bankowych i kosztów związanych z przekazywaniem pieniędzy do kraju pochodzenia emigrantów.

Słowa kluczowe: emigracja zarobkowa, transfery środków pieniężnych z pracy za granicą w obrocie prywatnym, usługi bankowe, konta walutowe, przelewy zagraniczne.

1. Wstęp

Integracja Polski z Unią Europejską, która nastąpiła 1 maja 2004 r., stworzyła współczesnemu pokoleniu Polaków szanse, o których w poprzednich dziesięcioleciach można było jedynie pomarzyć. Dała im możliwości wszechstronnego rozwoju i kształtowania życia na własny sposób, jak również podjęcia legalnej pracy w wysoko rozwiniętych krajach „starej” piętnastki. Przepisy unijne gwarantują bowiem każdemu obywatelowi Unii – a zatem również Polakom – prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich [Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, art. 21]; ustanawiają także swobodę przepływu pracowników jako jedną z fundamentalnych wartości Unii [Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, art. 45 i in.].

Celem niniejszego artykułu jest zaprezentowanie skali zjawiska migracji zarobkowych z Polski oraz przedstawienie usług finansowych „towarzyszących” migracji, tj. wybranych usług instytucji bankowych, dostępnych dla polskich emigrantów, przekazujących transfery dochodów zza granicy do Polski oraz kosztów związanych z korzystaniem z nich.

2. Skala migracji obywateli polskich po akcesji w struktury UE

Początkowo swoboda przemieszczania się obywateli Polski funkcjonowała jedynie w niektórych krajach Unii (Wielka Brytania, Irlandia i Szwecja). W pozostałych pań-

stwach członkowskich tzw. „starej” piętnastki wprowadzono okresy przejściowe, które dla nowo przyjętych krajów, wchodzących do UE 1 maja 2004 r. (w tej grupie znajdowała się Polska), zostały ustalone na maksimum 7 lat po akcesji. Zostały one wygaszone 1 maja 2011 r., kiedy to, zgodnie z zapisami w Traktacie o przystąpieniu Polski do UE, minął 7-letni okres, w którym obowiązywały ograniczenia w dostępie do rynków pracy.

Tabela 1. Emigracja z Polski na pobyt czasowy w latach 2004-2010^a

Kraj przebywania	Liczba emigrantów (w tys.)						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ogółem	1000	1450	1950	2270	2210	1870	1990
Europa, w tym:	770	1200	1610	1925	1887	1635	1690
Unia Europejska (27 krajów)^b w tym:	750	1170	1550	1860	1820	1570	1615
Austria	15	25	34	39	40	38	32
Belgia	13	21	28	31	33	34	45
Cypr	.	.	.	4	4	3	3
Dania	.	.	.	17	19	20	19
Finlandia	0,4	0,7	3	4	4	3	3
Francja	30	44	49	55	56	47	55
Grecja	13	17	20	20	20	16	16
Hiszpania	26	37	44	80	83	84	50
Irlandia	15	76	120	200	180	140	125
Niderlandy	23	43	55	98	108	84	108
Niemcy	385	430	450	490	490	415	455
Portugalia	0,5	0,6	1	1	1	1	1
Republika Czeska	.	.	.	8	10	9	7
Szwecja	11	17	25	27	29	31	37
Wielka Brytania	150	340	580	690	650	555	560
Włochy	59	70	85	87	88	85	92
Kraje spoza Unii Europejskiej, w tym:	20	30	60	65	67	65	75
Norwegia	36	38	45

^a Dane dotyczą liczby osób przebywających za granicą czasowo: dla lat 2002-2006 – powyżej 2 miesięcy, dla lat 2007-2010 – powyżej 3 miesięcy.

^b Do 2006 r. 25 krajów.

Źródło: [Informacja o rozmiarach i kierunkach... 2011, s. 3].

W zaistniałej sytuacji, na gruncie pojawiających się nowych możliwości, znacznie nasiliła się skala migracji zarobkowych obywateli polskich do krajów Unii (zob. tab. 1). Jej rozmiary, szczególnie w latach 2004-2007, przekroczyły oczekiwania za-

równy opinii publicznej, jak i polityków i ekspertów badających zjawiska procesów migracyjnych. Liczba Polaków przebywających czasowo za granicą systematycznie się zwiększała, osiągając w 2007 r. maksimum, szacowane na 2270 tys. osób [*Informacja o rozmiarach i kierunkach...* 2011, s. 3]. Odnotowano również wyraźnie większy niż w poprzednich (przedakcesyjnych) falach migracyjnych udział osób legitymujących się relatywnie wysokimi kwalifikacjami zawodowymi.

W 2008 r. wystąpił stosunkowo niewielki spadek liczby emigrantów z Polski, spowodowany początkiem ogólnoswiatowego kryzysu ekonomicznego, natomiast w latach 2009-2010 liczba obywateli polskich wyjeżdżających za granicę uległa dalszemu, poważniejszemu zmniejszeniu, przy jednoczesnym wzroście skali powrotów do ojczyzny (reemigracji) [*Informacja o rozmiarach i kierunkach...* 2011, s. 1].

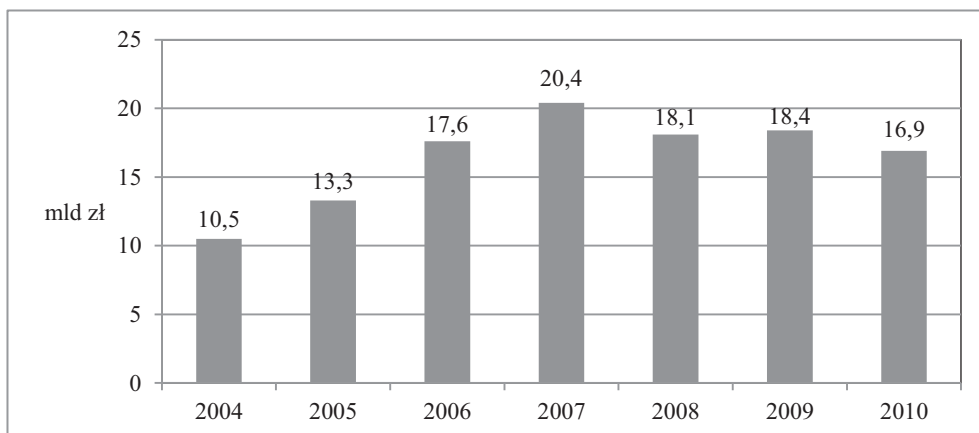
W początkowym analizowanym okresie (tab. 1), tj. po akcesji Polski do UE w 2004 r., największym zainteresowaniem emigrantów cieszyły się Niemcy (385 tys.), na drugim miejscu była Wielka Brytania (150 tys.), a na trzecim Włochy (59 tys.). Warto jednak zaznaczyć, że z czasem preferencje emigracyjne Polaków uległy znacznej zmianie: w 2010 r. największym zainteresowaniem cieszyły się już nie Niemcy (455 tys.), lecz Wielka Brytania (560 tys.). Na mapie wyjazdowej pojawiły się również takie kraje, jak Irlandia (125 tys.) i Niderlandy (108 tys.).

Masowe migracje poakcesyjne wykreowały zupełnie nowe możliwości i wyzwania w różnorodnych sektorach gospodarki, również w sferze usług finansowych świadczonych przez różnego rodzaju instytucje. W związku z nowymi potrzebami finansowymi migrujących osób uzewnętrzniał się bardzo duży popyt na nowe usługi w zakresie transferu w obrocie prywatnym środków pieniężnych pochodzących z pracy za granicą do kraju.

3. Wielkość transferów dochodów z pracy za granicą do Polski

Wraz ze wzrastającą falą migracji, głównie o charakterze zarobkowym, pojawił się strumień dodatkowych dochodów płynących z podejmowanej za granicą pracy. Szacuje się, że od 2004 do 2011 r. przesłano do Polski w ramach transferów z tego tytułu łącznie ponad 110 mld zł [Kowalski 2011, s. A5]; środki te zasiliły budżety gospodarstw domowych emigrantów, poprawiając standard ich życia i pozwalając osiągnąć względne bezpieczeństwo finansowe. Migracja zarobkowa Polaków do krajów „starej Unii” zasiliła polską gospodarkę miliardowymi transferami środków pieniężnych, które poprzez wydatki konsumpcyjne i inwestycyjne gospodarstw domowych (np. zakup nieruchomości mieszkalnych) stymulowały wzrost krajowego popytu globalnego, przyczyniając się do wzrostu PKB. Wysokość transferów z zagranicy w latach 2004-2010 przedstawiono na rys. 1.

Transfery dochodów zagranicznych zagościły na stałe w polskiej rzeczywistości i stały się istotnym elementem gospodarki naszego kraju (rys. 1). Analizując dane prezentowane na rys. 1, można zauważyć, iż w latach 2004-2007 nastąpił wyraźny, systematyczny wzrost wielkości transferów zagranicznych do Polski, który swoje

Rys. 1. Wysokość transferów środków pieniężnych pochodzących z pracy za granicą do Polski (w mld zł; ceny bieżące)

Źródło: [Kowalski 2011, s. A5].

maksimum osiągnął w 2007 r. kwotą 20,4 mld zł. Przy czym warto odnotować, iż w 2007 r. – pomimo nieustannej, poważnej aprecjacji złotego – wielkość transferów była dwukrotnie większa niż w 2004 r. Początek ogólnoświatowego kryzysu na rynkach finansowych w 2008 r. i będąca jego konsekwencją częściowa reemigracja (powroty do kraju) skutkowały znacznym zmniejszeniem się strumienia transferów, do 18,1 mld zł, widocznym już w tym samym roku. Lata 2009-2010 były już kontynuacją tego trendu.

Skalę zjawiska transferów dochodów z pracy za granicą do Polski najbardziej obrazowo oddaje fakt, iż całkowite transfery emigrantów różnych nacji pracujących w UE do ich krajów pochodzenia w 2010 r. wyniosły 31,2 mld EUR, z czego aż 22 mld EUR wysłane zostały poza Unię (Chiny, Rumunia, Turcja, Filipiny, Maroko), a tylko 8,9 mld EUR stanowiły transfery do innego kraju członkowskiego UE [*Workers' remittances...* 2011, s. 1]. Oznacza to, iż w 2010 r. transfery dochodów do Polski, w wysokości ok. 4,23 mld EUR (przyjmując średni kurs EUR/PLN na poziomie 3,9946 zł; [http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/kursy/kursy_archiwum.html]), stanowiły aż 47,5% wszystkich transferów wewnątrzunijnych) [*31 mld euro przesłali emigranci...* 2012]. Wszystko to sprawia, że Polska znajduje się w czołówce największych na świecie odbiorców pieniędzy w transferach prywatnych z pracy za granicą.

Największy strumień pieniądza do Polski płynął z Niemiec, Wielkiej Brytanii i Irlandii. Zjawisko to w latach 2008-2010 przedstawiono w tab. 2.

Zgodnie z danymi statystycznymi, emigracja zarobkowa Polaków koncentruje się przede wszystkim w Wielkiej Brytanii i Irlandii oraz w Niemczech. Dane przedstawione w tab. 2 dowodzą, iż strumień transferów z Irlandii systematycznie maleje:

z 1,18 mld EUR w 2008 r. do 0,67 mld EUR w 2010 r.; podobne zjawisko dotyczy transferów z Wielkiej Brytanii. Na względnie stałym poziomie pozostają transfery z Niemiec – nieco ponad 1 mld EUR w całym okresie, co daje ok. 100 mln EUR miesięcznie. Dzieje się tak przede wszystkim dlatego, że emigracja w Wielkiej Brytanii i Irlandii ma głównie charakter długookresowy (ponad rok) i jest wrażliwa na zmiany koniunkturalne, poza tym część Polaków tam pracujących wróciła już z emigracji i tym samym przestała przysyłać środki do kraju. Ponadto emigracja do Irlandii i Wielkiej Brytanii przybiera postać emigracji definitywnej, a osoby tam przebywające na ogół decydują się osiedlić tam na stałe i w konsekwencji ściągają za granicę członków swych rodzin. Nie muszą im więc wysyłać pieniędzy do kraju, maleje więc strumień transferów do kraju.

Tabela 2. Kraje, z których napłynęło najwięcej środków pieniężnych (mld EUR) w latach 2008-2010 (ceny bieżące)

Rok	Irlandia	W. Brytania	Niemcy
2008	1,18	1,09	1,06
2009	0,88	0,74	1,11
2010	0,67	0,81	1,15

Źródło: [Kowalski 2011, s. A5].

W Niemczech emigracja Polaków związana jest ze stałym charakterem pracy i z cyklicznymi powrotami do Polski; przyjmuje ona postać emigracji wahadłowej. Względnie stała wielkość transferów z tego kraju w analizowanym okresie wynika również z faktu, że w Niemczech pracę podejmują zwłaszcza osoby posiadające podwójne – polskie i niemieckie – obywatelstwo, które pracowały tam jeszcze przed akcesją Polski do UE. Warto również dodać, że dla emigrantów pracujących w Niemczech centrum życia ekonomicznego znajduje się w Polsce, czego wyrazem jest niezmienny w swej wielkości poziom transferów w opisywanym okresie. Jednocześnie charakter wykonywanych tam przez nich prac jest względnie odporny na zmiany koniunktury.

Dodatkowym czynnikiem zmniejszającym obecną wielkość strumienia transferów środków pieniężnych z pracy za granicą do naszego kraju wydaje się kryzys gospodarczy, zmniejszający z jednej strony tempo wzrostu płac we wszystkich współczesnych gospodarkach wolnorynkowych, a z drugiej połączony z wydatnym zwiększaniem się kosztów utrzymania gospodarstw domowych. Zjawiska te powodują, że emigranci dysponują relatywnie mniejszym strumieniem dochodów rozporządzanych, co również przekłada się na zmniejszenie się wolumenu transferów ogółem.

Ekspert z Centrum im. A. Smitha szacują, że zaledwie połowa zarobków emigrantów trafia do Polski za pośrednictwem systemu bankowego, czyli *de facto* strumień dochodów z pracy za granicą jest w rzeczywistości dwukrotnie wyższy niż

oficjalnie rejestrowany. Środki pieniężne w postaci gotówki są bowiem zazwyczaj przewożone osobiście, przez członków rodzin lub znajomych. Wynika to w dużej mierze z tego, iż w niektórych krajach osoby bez prawa do pracy lub bez prawa pobytu nie mogą zakładać kont bankowych [*Eksperci: tylko część zarobków...* 2012].

4. Usługi instytucji bankowych

Istnieje kilka możliwości pozwalających przesłać pieniądze z zagranicy do Polski. Przede wszystkim można je przewieźć do kraju osobiście. Jednak pewne ograniczenia wprowadza art. 18 Prawa Dewizowego, zgodnie z którym przy kwotach stanowiących równowartość 10 000 EUR istnieje obowiązek zgłoszenia ich służbom celnym¹. Prawo to ma moc obowiązującą na terenie całej Unii i ma służyć monitorowaniu transakcji finansowych w celu przeciwdziałania procederowi prania „brudnych” pieniędzy [Ustawa z dnia 27 lipca 2002 r.].

Najprostszą, a zarazem najbardziej ryzykowną formą transferu pieniędzy jest ich wysłanie listem poleconym, za pośrednictwem poczty. Oprócz ryzyka zaginięcia zawartości przesyłki, wiąże się ona również z koniecznością długiego oczekiwania na jej odbiór. Pieniądze można także przekazać za pośrednictwem znacznie bezpieczniejszych kanałów – instytucji bankowych bądź firm specjalizujących się w przesyłaniu pieniędzy za granicę.

Warto zaznaczyć, że banki działające na rynku krajowym dostrzegły potencjał w znacznej, szacowanej na 2 mln, grupie polskich emigrantów pracujących i zarabiających za granicą. Stanowi ona dla nich atrakcyjną grupę klientów, której potrzeb w zakresie usług finansowych nie można pominąć.

Konta walutowe

W ramach instytucji bankowych można wyróżnić kilka sposobów dokonywania transferów z pracy za granicą. Jednym z najwygodniejszych jest konto walutowe. Większość polskich banków ma ofertę skierowaną do osób pracujących za granicą i posługujących się na co dzień walutami obcymi. Zestawienie kont walutowych wybranych 9 banków w Polsce przedstawia tab. 3. W swej funkcjonalności nie różnią się one od kont standardowych, z tą różnicą, że rozliczane są w jednej lub kilku walutach obcych, wybranych przez posiadacza konta. Najpopularniejsze są konta prowadzone w EUR, USD i GBP. Można na nie przesyłać pieniądze zza granicy, gromadzić waluty potrzebne podczas wyjazdów zagranicznych lub kupować walutę w Internecie, oszczędzając na kosztach obsługi kredytów denominowanych w walutach, np. CHF.

Konta walutowe prowadzone są zazwyczaj bezpłatnie, a ponadto bank wydaje do nich kartę rozliczaną w obcej walucie, dzięki czemu przy dokonywaniu transak-

¹ Co istotne, na kwotę 10 000 EUR składają się w tym wypadku również wszystkie papiery wartościowe, takie jak akcje, obligacje, czekci podrózne.

Tabela 3. Konta walutowe wybranych banków polskich

Bank	Waluta	Oplata za prowadzenie konta	Oplata za kartę	Przelewy zagraniczne	Koszt wypłaty z bankomatu za granicą
Alior Bank	EUR, USD, CHF, GBP (rozliczenia gotówkowe); EUR, USD, CHF, GBP, AUD, CAD, CZK, DKK, NOK, SEK, RUB (rozliczenia bezgotówkowe)	0 zł	Wydanie płaskiej karty MasterCard Debit 0 zł; wydanie wypukłej karty MasterCard Debit 15 zł; miesięczna opłata za kartę 5 zł	Przelew europejski w systemie bankowości internetowej 5 zł; przelew pozaeuropejski zlecony przez Internet 30 zł; w banku 50 zł	5 zł
BPH	EUR, USD, CHF, GBP	5 zł; dla posiadaczy kont Srebrny Sezam, Sezam Max, Złoty Sezam, Maksymalne konto, Kapitałne konto prowadzenie rachunku jest bez opłat	0 zł	Polecenie wypłaty EOG za pośrednictwem Internetu 10 zł, w oddziale 20 zł	0 zł bankomaty poza terytorium Polski
BZWBK	EUR, GBP, USD	0 zł	10 EUR, 5 GBP, 10 USD (w pierwszym roku bez opłat)	spełniające kryteria SEPA 5 zł, pozostałe 10 zł	1,50 EUR; 1,00 GBP; 1,50 USD
Citibank	EUR, USD, GBP, CHF	0 zł pod warunkiem zasilania konta kwotą min. 2000 zł miesięcznie	0 zł	5 zł przelew w systemie SEPA w Citibank Online, pozostałe 0,25%, min. 10 PLN, maks. 100 PLN; w oddziale banku 15 zł	w bankomatach Citi za granicą 0 zł, w pozostałych 3%, min. 10 PLN, maks. 200 PLN
ING Bank Śląski	EUR, USD, GBP	0 zł	1,50 zł	Przelew europejski w systemie bankowości internetowej 5 zł, pozostałe 40 zł; w oddziale banku 0,25% kwoty przelewu, min. 50 zł, maks. 200 zł	3% minimum 5 zł
Kredyt Bank	EUR, USD, GBP, CHF	0 zł	1 EUR	Od 10 zł	2 EUR (dwie pierwsze wypłaty w miesiącu za darmo)
mBank	EUR, USD, GBP, CHF	0 zł	30 zł (w pierwszym roku 0 zł)	W standardzie SEPA % zł, w standardzie SWIFT, 0,25% kwoty przelewu, min. 20 zł, maks. 200 zł	0 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie stron internetowych banków.

cji klient nie ponosi kosztów związanych z przewalutowaniem płatności na złote, co byłoby konieczne przy rachunku rozliczanym w PLN. Ponosi natomiast koszty prowizji.

Z prowadzeniem konta walutowego wiąże się jednak konieczność ponoszenia pewnych opłat. Jak wynika z analizy zaprezentowanego w tab. 3 materiału, opłaty są głównie związane z wydaniem karty płatniczej, zlecaniem przelewów i prowizjami od dokonywanych transakcji. Kolejnymi opłatami, z jakimi wiąże się posiadanie konta walutowego w Polsce, są opłaty z tytułu wypłat gotówki z bankomatów za granicą. Warto zaznaczyć, że nie wszystkie banki oferują jednak swym klientom kartę płatniczą do prowadzonych kont walutowych. Nie zapewniają ich BNP Paribas, BGŻ, Millennium Bank, Nordea Bank, te zaś, które to czynią, robią to za darmo (większość) lub też wymagają opłat od 10 zł (Raiffeisen Bank) do 75 zł (BPH).

Zazwyczaj, w przypadku oferty funkcjonujących na rynku polskim przy zakładaniu konta walutowego, nie ma konieczności posiadania w nim konta osobistego w złotówkach. Niektóre banki wymagają jednak posiadania takiego konta, a wtedy konto walutowe jest niejako „podpięte” do dotychczasowego konta.

Z punktu widzenia interesu klienta najkorzystniej jest założyć konto w odpowiedniej obcej walucie jeszcze w Polsce, przed wyjazdem z kraju. Za granicą otwarcie konta może wymaga dopełnienia formalności, a w przypadku krótkich pobytów może być nawet nieopłacalne.

Warto zaznaczyć, że nie wszystkie banki oferują swoim obecnym i potencjalnym klientom możliwość otwarcia konta walutowego. Rachunków walutowych nie mają w swojej ofercie takie banki, jak: Bank Pocztowy, BGŻ, BOŚ, Consumer Bank, Credit Agricole, Getin Bank, Santander Eurobank (informacje na podstawie stron www z ofertą banków).

Przelewy zagraniczne

Kolejnym sposobem transferu środków pieniężnych jest przekazywanie pieniędzy za pomocą przelewu bankowego, nazywanego także czasami poleceniem wypłaty za granicę. Aby wyrównać różnice cenowe pomiędzy bankami za wykonywanie tych samych usług finansowych, powstał SEPA (Single Euro Payments Area), czyli Jednolity Obszar Płatności w Euro, pozwalający obniżyć koszty przelewów – opłaty w tym systemie nie są uzależnione od kwoty przelewu. Większość banków w krajach UE oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandii, Norwegii, Szwajcarii i Liechtensteinie) jest objęta systemem SEPA, ponieważ oprócz ujednoczenia taryfikatora opłat daje on możliwość znacznego przyspieszenia księgowania przelewów [*Jakie cechy posiada...* 2012].

W standardzie SEPA możliwe są trzy opcje przelewów [<http://www.europeanpaymentscouncil.eu/index.cfm>]:

- SHA – opłaty i prowizje należne bankowi wysyłającemu opłaca zleceniodawca, a koszty banku beneficjenta i banków trzecich – beneficjent;

- OUR – zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty opłat i prowizji swojego banku oraz kosztów banków trzecich;
- BEN – wszystkie banki biorące udział w realizacji polecenia wypłaty mają prawo pobrać należne im opłaty i prowizje z kwoty przekazywanej przez zleceniodawcę.

Transfer pieniędzy za pośrednictwem banku jest możliwy tylko dla posiadaczy konta. Koszt takiego przelewu np. z Wielkiej Brytanii do Polski waha się od kilku do kilkunastu funtów, a do tego dochodzą jeszcze opłaty w banku odbiorcy w Polsce. Prowizja w bankach angielskich jest zazwyczaj stała, niezależnie od wysokości przelewanej kwoty, dlatego też bardziej opłacalne jest przelewanie większych kwot, ale z mniejszą częstotliwością niż na odwrót. Czas realizacji przelewu wynosi zazwyczaj 4-5 dni. Można również zamówić dodatkową kartę płatniczą do konta za granicą i przekazać ją osobie, która będzie z niej korzystać w Polsce. Zazwyczaj jednak wypłacanie gotówki z bankomatu będzie się wiązać z kilkuprocentową prowizją [Pasek 2012].

Najbardziej wygodną dla użytkownika formą przesyłania pieniędzy z zagranicy do kraju wydaje się jednak wypłata pieniędzy z bankomatu przy użyciu karty bankomatowej. Przy zakładaniu konta w Wielkiej Brytanii bank oferuje klientowi jednocześnie zazwyczaj dwa konta - bieżące i oszczędnościowe. Do tych kont otrzymuje on dwie karty, z których jedną może przesłać członkowi rodziny mieszkającemu w Polsce, umożliwiając mu tym samym podejmowanie gotówki z dowolnego bankomatu obsługującego dany typ karty (Visa, MasterCard). Zaletą tej metody jest to, że odbiorca w Polsce otrzymuje środki natychmiast i nie musi posiadać konta bankowego, wadą zaś to, że karty tego typu mają dzienny limit kwoty, jaką można podjąć z bankomatu (np. 250 funtów), ale następnego dnia można przecież wypłatę powtórzyć.

Przy wyborze banku, w którym warto założyć konto za granicą, należy podobnie jak w Polsce zwrócić uwagę na takie parametry, jak wysokość oprocentowania, opłaty związane z prowadzeniem konta, prowizje za czynności bankowe. Wiele banków działających w Anglii, takich jak: HSBC, Barclays, The Royal Bank of Scotland, Lloyds TBS, ma ofertę skierowaną bezpośrednio do Polaków. Zatrudniają one polskich konsultantów i oferują ulotki reklamowe w języku polskim [*Konto w angielskim banku* 2012].

Przedpłacone karty płatnicze

Ciekawą alternatywą dla opisanych sposobów transferu pieniędzy za pośrednictwem banków jest przedpłacona karta płatnicza. Jest ona polecana w warunkach dokonywania większej liczby transakcji o niewielkich kwotach. Po dokonaniu zamówienia karty za pomocą specjalnego portalu internetowego [https://www.breadcard.com/primary_application] i dokonaniu opłaty w wysokości 10 funtów za pomocą karty debetowej lub płatniczej, wysyła się ją do adresata w Polsce listem poleconym (PIN dla bezpieczeństwa lepiej przekazać telefonicznie). Po otrzymaniu karty

odbiorca może jej używać we wszystkich punktach sygnowanych logo wystawcy karty (np. Maestro). Kartę można zasilac za pośrednictwem zwykłego przelewu [*Karty przedpłacone*]. Opłata za wypłatę gotówki z bankomatu za granicą, czyli w tym przypadku w Polsce, wynosi 1,99 funta (w Anglii 1,50 funta), maksymalny dzienny limit wypłat stanowi to 250 funtów. Transakcje bezgotówkowe realizowane poza granicami Anglii obciążone są kosztami w wysokości 2,75% sumy transakcji [<https://www.breadcard.com/cardtc>].

5. Zakończenie

Miliardowe transfery środków pieniężnych zza granicy, w których częściowo pośredniczy system bankowy, pomimo zmniejszającego się ich strumienia, nadal wspierają gospodarkę Polski. Poprzez stymulowanie bieżącej konsumpcji gospodarstw domowych zwiększają popyt globalny i tym samym wzrost PKB. Bez pieniędzy płynących z zagranicy byłby on z pewnością dużo niższy lub też gospodarka naszego kraju, podobnie jak innych w Unii, znalazłaby się w recesji.

W dobie postępujących procesów integracyjnych i coraz bardziej powszechnego zjawiska emigracji zarobkowych oraz związanych z nim transferami środków pieniężnych, zmieniają się także współczesne usługi bankowe dla klientów indywidualnych. Coraz częściej banki kierują swoją ofertę do emigrantów, proponując im coraz szerszy wachlarz usług finansowych. Ich koszt w ramach Unii staje się coraz niższy, na skutek ostrej konkurencji na rynku oraz zmian w systemach rozliczeniowych banków (wprowadzenie systemu SEPA), dlatego też przelewy z zagranicy do Polski najtańsze są w euro. Zwykle najbardziej opłacalne jest dokonywanie transakcji finansowych, m.in. przelewów, pomiędzy zagranicą a Polską pomiędzy bankami z tej samej grupy finansowej.

Literatura

- 31 mld euro przesłali emigranci do krajów pochodzenia*, http://pieniadze.gazeta.pl/Gospodarka/1,122003,10805187,31_mld_euro_przeslali_migranci_do_krajow_pochodzenia.html.
- Eksperci: tylko część zarobków emigrantów trafia do Polski przez banki*, <http://www.bankier.pl/wiadomosc/Eksperci-tylko-czesc-zarobkow-emigrantow-trafia-do-Polski-przez-banki-2556288.html>.
- Informacja o rozmiarach i kierunkach emigracji z Polski w latach 2004-2010*, GUS, Departament Badań Demograficznych, Warszawa 2011.
- Jakie cechy posiada konto walutowe?*, <http://konto-osobiste24.com/2012/08/06/jakie-cechy-posiada-konto-walutowe>.
- Karty przedpłacone*, www.przelewyzagraniczne.pl.
- Konto w angielskim banku*, www.podatekangielski.pl/konto-bankowe-w-anglii.htm.
- Kowalski J.K., *Emigranci w 2010 r. wysłali do kraju 17 mld zł*, „Dziennik. Gazeta Prawna” 2011, nr 65.
- Pasek R., *Przesyłanie pieniędzy pomiędzy Wielką Brytanią a Polską*, www.polemi.co.uk.
- Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 30 marca 2010 r., Dz. Urz. UE C 83/47 z dnia 30 marca 2010 r.

Ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. Prawo dewizowe, DzU 2002, nr 141, poz. 1178.
Workers' remittances in the EU27, „Eurostat Newsrelease” 2011, no. 183.

Źródła internetowe

<https://www.breadcard.com/cardtc>.

https://www.breadcard.com/primary_application.

<http://www.europeanpaymentscouncil.eu/index.cfm>.

http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/kursy/kursy_archiwum.html.

BANKING SERVICES CONNECTED WITH THE TRANSFER OF REMITTANCES FROM ABROAD TO POLAND

Summary: This paper presents the issues related to the remittances from Polish migrants working abroad. The objective of this paper is to deepen the knowledge of formal channels of sending remittances connected to emigration from Poland with particular consideration of the presentation of banking services and costs connected to remittances to the country of origin of Polish migrants.

Keywords: economic migrants, remittances, formal channels of remittances, banking services.